

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Kenza Bennani

2023-12-12

Tjänsteutlåtande (Dnr KS2023/2467-3)

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 22 december 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda och lämna förslag på hur staten kan utfärda en e-legitimation på högsta tillitsnivå. Utredaren ska också se över behovet av anpassningar som följer av den reviderade eIDAS-förordningen, vilket är EU:s förordning om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner.

Revideringen av eIDAS-förordningen innebär bland annat att det ska bli obligatoriskt för varje medlemsstat att anmäla en e-legitimation på den högsta tillitsnivån enligt ett förfarande för gränsöverskridande identifiering. Tillitsnivån på e-legitimationen avgör hur tillförlitligt det är att personen som identifierar sig är den man utger sig för att vara.

Med anledning av revideringen av eIDAS-förordningen har utredningen fått i uppdrag att lämna förslag på hur en kostnadseffektiv statlig e-legitimation på högsta tillitsnivå kan utformas samt tillhandahållas av Myndigheten för digital förvaltning. Syftet är att stärka samhällets säkerhet och robusthet, motverka bedrägerier som begås med hjälp av e-legitimationer och underlätta för så många som möjligt att kunna få tillgång till en e-legitimation.

Kungälv kommun har tilldelats rollen som remissinstans, vilket innebär att man ska lämna synpunkter på utredningen. Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 31 januari 2024.

Förvaltningen bedömer att en statlig e-legitimation med högsta tillitsnivå är ett bra förslag, som skulle medföra ökad tillgänglighet och säkerhet för Kungälv kommun och dess invånare.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

1. Tjänsteskrivelsen antas som Kungälv kommuns remissvar till Finansdepartementet gällande "En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)"

Juridisk bedömning

Utredningen föreslår stiftandet av en ny lag, där lagreglering som är nödvändig med anledning av den statliga e-legitimationen samlas. I den lagen regleras också ett krav om att godta vissa e-legitimationer. För övriga bestämmelser, bland annat sådan som behövs för verkställigheten av lagen, föreslås en förordning. Förslaget medför behov av följändringar i bl.a. offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) samt i

regeringens förslag till lag om auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och digital post.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Regeringen beslutade den 22 december 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda och lämna förslag på hur staten kan utfärda en e-legitimation på högsta tillitsnivå. Utredaren ska också se över behovet av anpassningar som följer av den reviderade eIDAS-förordningen, vilket är EU:s förordning om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner.

Revideringen av eIDAS-förordningen innebär bland annat att det ska bli obligatoriskt för varje medlemsstat att anmäla en e-legitimation på den högsta tillitsnivån enligt ett förfarande för gränsöverskridande identifiering. Tillitsnivån på e-legitimationen avgör hur tillförlitligt det är att personen som identifierar sig är den man utger sig för att vara. I dagsläget finns det ingen e-legitimering i Sverige för privatpersoner som uppfyller tillitsnivå hög enligt eIDAS-förordningen.

Med anledning av revideringen av eIDAS-förordningen har utredningen fått i uppdrag att lämna förslag på hur en kostnadseffektiv statlig e-legitimation på högsta tillitsnivå kan utformas samt tillhandahållas av Myndigheten för digital förvaltning. Syftet är att stärka samhällets säkerhet och robusthet, motverka bedrägerier som begås med hjälp av e-legitimationer och underlätta för så många som möjligt att kunna få tillgång till en e-legitimation.

Denna statliga e-legitimation ska utgöra ett komplement till existerande kommersiella e-legitimationer i Sverige, och kommer att öka tillgängligheten för e-legitimering för bland annat individer utan svenskt personnummer (ersätts av samordningsnummer) och svenskar i utlandet. Vidare kommer en statlig e-legitimation att höja säkerhetsnivån, och bland annat minska den identitetsrelaterade brottsligheten.

Den statliga e-legitimationen ska vara ett kontaktlöst aktivt kort, som skyddas mot obehörig användning, läsning samt kopiering av uppgifter, och som uppfyller kraven för hög tillitsnivå enligt eIDAS-regelverket. Den statliga e-legitimationen kommer att innehålla de attribut som krävs i e-legitimationer som tilldelas privatpersoner, alltså namn och personnummer, alternativt samordningsnummer. Vidare ska innehavarens ansiktsbild och fingeravtryck finnas på det fysiska kortet.

I utredningen presenteras bland annat följande förslag:

- En statliga e-legitimation på tillitsnivå hög enligt eIDAS-förordningen ska utfärdas av Myndigheten för digital förvaltning.
- Polismyndigheten eller Skatteverket blir identitetskontrollerande myndighet.
- Den statliga e-legitimationen ska tillhandahållas på ett kontaktlöst aktivt kort som även är eller kan certifieras som en anordning för att skapa kvalificerade elektroniska underskrifter.
- En ansökan om statlig e-legitimation ska förenas med en ansökningsavgift, som ska finansiera delar av arbetet som fordras för att utföra grundidentifieringen.
- Lagkrav ska ställas på offentliga aktörer att för sina digitala tjänster tillåta identifiering med de e-legitimation som utfärdas av leverantörer som är godkända enligt ett auktorisationssystem för elektronisk identifiering och för digital post.
- Den lagreglering som är nödvändig med anledning av förslag om en statliga e-legitimation samlas i en ny lag. I den lagen regleras också det föreslagna kravet om att

godta vissa e-legitimationer. För övriga bestämmelser, bland annat sådana som behövs för verkställigheten av lagen, föreslås en förordning.

Bedömning

Förvaltningen ställer sig positivt till förslaget om en statlig e-legitimation, och ser att den ökade säkerheten och tillgängligheten är en värdefull komplettering till existerande e-legitimering.

Utredningen lyfter möjligheten att använda samordningsnummer för individer som saknar svenskt personnummer, vilket bedöms vara en positivt för Kungälv's kommuninvånare. Man ser även att en statlig e-legitimation stärker tillgängligheten eftersom den inte förutsätter användarens tillhörighet till aktörer såsom banker eller företag.

Vidare bedömer förvaltningen att möjligheten till att höja e-legitimeringens säkerhetsnivå är ett värdefullt tillskott, eftersom det kan användas för kommunens e-tjänster vid hantering av känsliga uppgifter.

Lagkravet på att statlig e-legitimering ska finnas på offentliga aktörers digitala tjänster kommer medföra kostnader för kommunen, då det innebär att kommunens webbsida behöver omarbetas, hursomhelst bedömer förvaltningen att fördelarna med den ökade säkerheten och tillgängligheten överväger kostnaderna.

Förvaltningen vill tillägga att det bör finnas möjlighet för e-legitimering via en mobil applikation, eftersom detta skulle öka tillgängligheten och användbarheten för allmänheten.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Utredningens förslag har koppling till kommunfullmäktiges strategiska mål om att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen, då en statlig e-legitimation kommer öka säkerheten vid användningen av kommunens digitala e-tjänst. Vidare kan den kopplas till kommunstyrelsens mål om minskat utanförskap och bidragsberoende, eftersom en statlig e-legitimation kommer öka tillgängligheten till e-legitimering (till exempel för individer utan svenskt personnummer). Förslaget kan även kopplas till kommunstyrelsens resultatmål om ökad robusthet i kommunala funktioner, då en e-legitimation med högsta säkerhetsnivå kommer höja säkerheten av kommunens e-tjänst.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Utredningens förslag kan kopplas till mål 16.6 i Agenda 2030, bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner, då en statlig e-legitimation kommer höja säkerhetsnivån vid e-legitimering och följaktligen minska risken för identitetsrelaterad brottslighet med användningen av kommunens tjänster.

Förslaget har även koppling till mål 10, Minska ojämlikheten inom och mellan länder. Med en statlig e-legitimation med den höga säkerhetsnivån möjliggörs att klyftorna mellan individer och grupper kan minskas. Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter vilket e-legitimationen skulle kunna främja.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Följande styrdokument kan bedömas kopplas till utredningen:
Informationssäkerhetspolicy, Riktlinjer för informationssäkerhet, Digitaliseringsprogram.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Utredningens förslag kommer att gynna Kungälvskommuns medborgare eftersom det möjliggör för fler att få tillgång till e-legitimering, då det minskar risken för identitetsrelaterad brottslighet samt bedrägerier, och då det ökar säkerheten för Kungälvskommuns tjänster.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Utredningens förslag kommer att stärka säkerheten för Kungälvskommuns tjänster, vilket kan möjliggöra för medarbetare inom kommunen att på ett säkrare sätt hantera känsliga uppgifter.

Ekonomisk bedömning

Utredningens förslag kommer att medföra ekonomiska konsekvenser för Kungälvskommun då utredningen föreslår lagkrav på att offentliga aktörer ska använda den statliga e-legitimationen som alternativ legitimering. Detta kommer innebära anpassningskostnader för kommunen, då man kommer behöva ansluta den statliga e-legitimationen i sina system, såsom exempelvis kommunens e-tjänster.

Förslag till beslut

1. Tjänsteskrivelsen antas som Kungälvskommuns remissvar till Finansdepartementet gällande "En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)"

Administrativ Chef
Madeleine Nilsson

Kommundirektör
Haleh Lindqvist

Expedieras till:

För kännedom till: